

JAZZFLITS NUMMER 394

13 MAART 2023

IN DIT NUMMER:

- 1 BERICHTEN**
- 4 JAZZ OP PAPIER**
- 6 JAZZ OP DE PLAAT**
Philip Catherine, Jasper Blom,
Ab Baars e.a.
- 8 JAZZ OP HET PODIUM**
Avishai Cohen,
Von Schlippenbach/Takase.

EN VERDER (ONDER MEER):

- 14** Beste ritmesectie van 1964 (HvE)
- 16** The US vs Billie Holiday (E. Carrette)
- 18** Europe Jazz Media Chart maart

19,5 JAAR JAZZFLITS
01 09 2003 - 01 03 2023

NR. 395 KOMT 27 MAART UIT

BERICHTEN

Marzio Scholten nieuwe directeur van Jazz International Rotterdam

Marzio Scholten wordt de nieuwe directeur van Jazz International Rotterdam (JIR). Hij volgt Sophie Blussé op, die deze post vijf jaar bekleedde. Scholten is sinds 2019 artistiek leider van JIR. Als directeur zal hij zowel het artistieke als het zakelijke deel op zich nemen. Via JIR kan jong talent zich presenteren op diverse locaties in Rotterdam en tijdens het jaarlijkse festival RAUW.

Suzan Veneman en Ellister van der Molen nieuwe leden JOC

De trompetsectie van het Jazzorchester of the Concergebouw heeft twee nieuwe leden: Suzan Veneman en Ellister van der Molen. Van der Molen wordt de vijfde trompettist. De afgelopen tien jaar telde het orkest om financiële redenen maar vier trompettisten. Nu keert het JOC terug naar de oorspronkelijke bezetting. De nieuwe trompetsectie presenteert zich op 27 maart tijdens een concert in het Bimhuis, Amsterdam.

Heerlen Jazz krijgt ook in 2023 subsidie van gemeente Heerlen

De organisatie Heerlen Jazz ontvangt dit jaar weer een subsidie van de gemeente Heerlen, zo hoorde de stichting eind februari. Voorzitter Cas Trausel is blij: "Samen met de bijdragen van het Fonds Podiumkunsten en Slim (stichting impromuziek Limburg; red.) maakt dit de Heerlen Jazzmaand, de Big Band Dag, JazzKirmes en maandelijks diverse concerten op verschillende podia mogelijk."

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZPERIODIEK SINDS 2003

KAJA DRAKSLER EN SUN-MI HONG GENOMINEERD VOOR DEUTSCHER JAZZPREIS

Kaja Draksler. (Foto: Francesca Patella)

Pianiste Kaja Draksler en drumster Sun-Mi Hong zijn genomineerd voor een Deutscher Jazzpreis 2023. Draksler is een van de drie genomineerden in de categorie 'Piano/Keyboards International' en Sun-Mi Hong in de categorie 'Drums/Percussion International'. In totaal zijn 81 musici genomineerd in 31 categorieën. Voor de winnaars ligt 10.000 euro klaar. De prijswinnaars worden op 27 april in Bremen bekendgemaakt. De ceremonie is onderdeel van het evenement Jazzahead! 2023. Vorig jaar ontving Tijn Wybenga AM.OK voor het album 'Brainteaser' een Jazzpreis in de categorie 'Internationaal debuutalbum van het jaar'.

Maria Schneider. (Foto: Whit Lane)

Maria Schneider en Wadada Leo Smith lid van Academy of Arts

Orkestleider Maria Schneider en trompettist Wadada Leo Smith worden in mei toegelaten tot de American Academy of Arts and Letters. In totaal worden dit jaar negentien 'gewone' nieuwe leden en vier ereleden benoemd. Beide musici beschouwen hun benoeming als een grote eer. "To be recognized in this way by the most esteemed and accomplished creators in our nation? It's hugely inspiring. I will certainly do my best to contribute to the Academy's ongoing mission to sustain the arts, especially in these times when our world needs it more than ever", zegt Schneider in een reactie. Smith gaf een vergelijkbare reactie: "Being selected as a member, along with the esteemed list of men and women who have impacted and improved the world they were born into, is the highest honor for me." De Academy werd opgericht in 1898 en is een gezelschap van prominente Amerikaanse architecten, artiesten, componisten en schrijvers. De driehonderd leden worden voor het leven benoemd. Schneider en Smith worden lid van een gezelschap dat ooit Henry James, Theodore Roosevelt, Mark Twain en Edith Wharton als leden kende.

Wayne Shorter overleden

Saxofonist Wayne Shorter is op 2 maart op 89-jarige leeftijd in zijn woonplaats Los Angeles overleden. Meer over hem en zijn muzikale loopbaan staat op pagina 11 van deze Jazzflits.

SNARKY PUPPY, BRANFORD MARSALIS EN GREGORY PORTER OP FESTIVAL GENT JAZZ

Snarky Puppy, gitarist Joe Bonamassa, bassist Marcus Miller, Branford Marsalis Quartet, Lara Rosseel, zanger Gregory Porter en zangeres Mavis Staples treden op tijdens het komende festival Gent Jazz. Dat vindt van 5 tot 15 juli plaats op twee podia op de Bijlokesite in Gent.

Het is het eerste festival dat door de nieuwe eigenaar Greenhouse Talent wordt georganiseerd. Die organisatie nam in januari het failliete festival over. De editie 2023 van Gent Jazz blijft zo dicht mogelijk bij de opzet en uitvoering van het oude festival, zo werd bekendgemaakt tijdens een persconferentie eind februari. Mogelijk komen er in de toekomst wel veranderingen. Zo is voor de grotere concerten wellicht het Sint-Pietersplein een geschiktere locatie. De stad Gent heeft nog 260.000 euro gereserveerd voor het festival, maar hoeveel daarvan precies uitgekeerd zal worden is nog niet duidelijk. Greenhouse Talent organiseert dit jaar ook weer het concours 'Jong jazztalent Gent'. De vorige winnaar, Dishwasher, die nog op zijn prijzengeld zat te wachten, zal alsnog uitbetaald worden. De groep treedt ook op tijdens het komende festival. Overigens is over een doorstart van het eveneens failliete festival Jazz Middelheim nog niets bekend. Greenhouse Talent voelt zich wat dit betreft niet aangesproken.

Vlnr: Doronzo, Janssen, Schouten en Courtois. (Foto: E. Melchor)

Fie Schouten maakt plaatopnames in Orgelpark

Klarinettiste Fie Schouten gaat eind maart een cd opnemen in het Orgelpark in Amsterdam. De organist van dienst is Guus Janssen. Die bespeelt op de plaat ook de klavecimbel en de piano. Verder zijn cellist Vincent Courtois en baritonsaxofonist Giuseppe Doronzo van de partij. Het programma bestaat uit improvisaties en 'Ground 6 FIE' van Theo Loevendie. Bij de improvisaties laten de musici zich inspireren door 'De Atlas van afgelegen eilanden' van Judith Schalansky. Schouten: "Deze atlas beschrijft vijftig hele kleine eilanden waar ik nooit ben geweest en ook nooit zal komen." De opnames worden op 24 en 25 maart (met publiek) gemaakt. Het album zal uitkomen bij Relative Pitch Records.

Actuele berichten en concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

Marius van den Brink op de hoes van zijn album 'Blauw'.

Marius van den Brink neemt album op in Jazz at Lincoln Center

Voor een nieuw live-album heeft pianist Marius van den Brink twee optredens in Dizzy's Club van Jazz at Lincoln Center (New York) laten registreren. Hij speelde daar op 10 en 11 maart met Stacy Dillard (sax), Maurice Brown (trompet), Matt Penman (bas) en Willie Jones III (drums). Van den Brink studeerde aan het conservatorium in Zwolle en was onder meer pianist van het Millennium Jazz Orchestra en het Nationaal Jeugd Jazz Orkest onder leiding van Eric Vloeimans. Na zijn masteropleiding vertrok hij naar New York. "Je hebt hier het gevoel dat alles mogelijk is. Het niveau van de muzikanten ligt erg hoog. Dat is een goed iets om jezelf aan op te trekken. Ook zijn de muzikanten in New York over het algemeen erg supportieve. Als je je best doet, cool bent en goed speelt kun je echt grote kansen krijgen. Daarnaast geeft de energie van de stad me een boost om hard te werken", aldus Van den Brink op jazzinzwolfe.nl. Zijn laatste plaat 'Blauw' verscheen vorig jaar. Op dit studioalbum is hij te horen met Ingrid Jensen op trompet, Doug Weiss op contrabas en Jeff 'Tain' Watts op drums.

Jef Neve huisartiest op komend jazzfestival Amersfoort

Pianist Jef Neve is de internationale huisartiest van het komende festival Amersfoort World Jazz. Hij speelt er diverse malen en zal onder meer zijn nieuwste album 'That Old Feeling' presenteren. Tot 'endorsed talent 2023' is pianiste Siu Tin Chi gekozen. Als talentvolle jonge artiest zal ze met meerdere muzikanten optreden. De 44ste editie van Amersfoort World Jazz is dit jaar van 15 tot en met 20 augustus.

FINALE CONCOURS B-JAZZ INTERNATIONAL VERKAST NAAR FESTIVAL JAZZ IN 'T PARK

De finale van het 43ste concours B-Jazz International Contest maakt dit jaar onderdeel uit van het programma van het Gentse festival Jazz in 't Park. Belgisch en internationaal aanstormend talent strijdt daar op 10 september om de Grote Prijs Albert Michiels. De afgelopen jaren werd de finale tijdens het festival Leuven Jazz gehouden.

De eerste Belgische finalist, het Elias D'hooge Trio, plaatste zich op 4 maart in Harelbeke voor de Gentse finale. De tweede finalist zal op 17 maart tijdens het festival Leuven Jazz worden gekozen. Voor die plek zijn het Knuets/Secula Quartet, KAU trio, het Orson Claeys Quintet en Anti-Panopticon in de race. Behalve de twee Belgische formaties staan nog vier buitenlandse groepen in de finale, waaronder een groep studenten van het Saint Louis College of Music (Rome, Italië) en een groep die wordt afgevaardigd door het festival Getxo Jazz in Spanje.

Federica Lorusso speelt in Harlingen. (Persfoto)

WADDENSEA JAZZFESTIVAL KEERT NA BIJNA DERTIG JAAR TERUG IN HARLINGEN

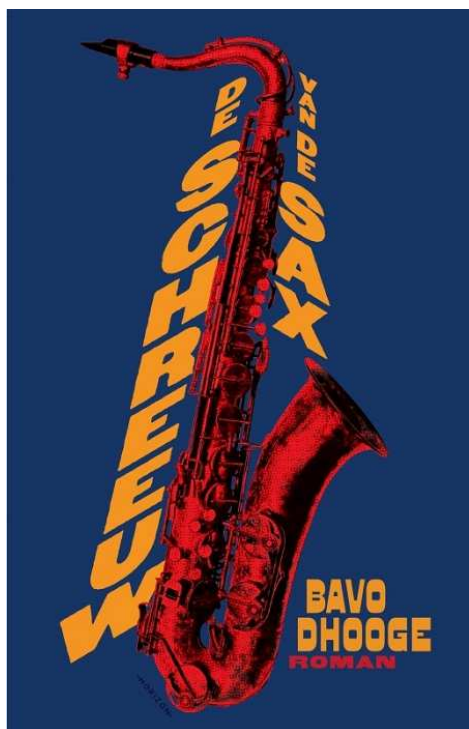
Het Waddensea Jazzfestival keert na bijna dertig jaar terug. Het wordt op 2 en 3 juni in Harlingen gehouden en onder anderen saxofonist Benjamin Herman (met bassist Joris Teepe en drummer John Engels), Peter Tiehuis T5 en het Kika Sprangers Quintet staan op het programma.

"In de jaren tachtig en negentig was het Waddensea Jazzfestival een begrip in Harlingen en ver daar buiten. Inmiddels is de jazz in Friesland en ook in de rest van het Noorden met het wegvalen van Friejam en Hothouse Redbad in Leeuwarden een aantal belangrijke podia kwijtgeraakt. De Stichting Waddensea Jazz stapt nu in dat gat met dit nieuwe festival", zo licht Max van den Broek de wedergeboorte toe. Hij initieerde die samen met Jules Dutrieux en Rob Taekema. De kersverse Waddensea-bestuurders gaan niet alleen een jaarlijks festival organiseren, maar willen ook jong talent gelegenheid geven zich te ontwikkelen. In dat verband wordt gedacht aan een jaarlijkse prijs voor een Fries jazztalent. De eerste editie van het Waddensea Jazzfestival presenteert behalve de drie bovengenoemde formaties verder zangeres Eline Gemerts, het Zack Lober Trio, het Tiago Lageira Trio, het Federica Lorusso Trio, het Loek van Berg Quintet en het Gijs Levelt Spoken Quartet op het programma. Het festival wordt gehouden in het Entrepotgebouw in Harlingen.

Meer info: <https://waddenseajazz.nl/>

JAZZ OP PAPIER

IN VLAANDEREN

SAX

Het procédé is niet nieuw, maar in de romanliteratuur wel ongebruikelijk: het opvoeren van een levenloos ding als hoofdpersoon die denkt en spreekt. Dat is wat schrijver Bavo Dhooge doet met de saxofoon. Hij leidt het instrument langs al zijn toepassingen: vanaf zijn ontwerp door de Belg Adolphe Sax tot aan zijn rustplaats terug in het land van herkomst, het muziekinstrumentenmuseum in Brussel. Aanvankelijk gaat het om dat enige, eerste exemplaar, allengs is het instrument het zinnebeeld dat staat voor de saxofoon in het algemeen. Het verhaal komt moeilijk op gang; dat zal opzet zijn, want klassieke componisten benaderen het instrument maar schoorvoetend. De reis voert ons dan naar het gebruik in de Franse en Amerikaanse militaire kapellen, de minstrel shows, waarna het zijn enorme plaats in de jazz inneemt. De schrijver bewandelt daarin slechts voor een deel de standaardroute – Hawk-Prez-Bird. Aan 'Trane' komt hij niet toe en evenmin aan de rol van de saxofoon als 'honker' en 'shouter' in de rhythm-and-blues. Wel kiest hij voor uitstapjes naar de film ('Some like it hot' en 'New York, New York' met Robert de Niro), een baan om [...vervolg in de rechterkolom](#)

de aarde, het Witte Huis (president Bill Clinton). En de studio waar het geluid van de sax 'verbasterd' werd uit naam van producer Phil Spector ('Die vent was meer dan niet normaal.') Rauwe episoden zijn de deportatie naar een concentratiekamp en het verhaal over Arthur Rhames (1957-1989), die op straat werd aangerand en gegrepen werd door 'een nog onbekende ziekte met een kleine naam'.

Niet alleen in zijn woordgebruik kan Dhooge origineel zijn, quasi terloops strooit hij met titels van songs of elpees: 'Prelude van een kus' (pag. 63), 'One step beyond', 'All blues', 'Maiden Voyage'. De in het verhaal voorkomende namen zijn soms echt – Mamie Smith en de hierboven genoemde Rhames – soms bedenkt hij zelf alternatieven, zoals Cole Walker bijgenaamd 'Steam' (= Charlie Parker).

Hier en daar maakt de schrijver gebruik van kunstgrepen, zoals in de overgang van het ene continent naar het andere, maar dat is in een roman – en dat is het per slot van rekening – allemaal geoorloofd. Het maakt juist dat het verhaal boeiender is dan het op het eerste gezicht zou lijken.

Bavo Dhooge. De schreeuw van de sax

Antwerpen : Horizon, 2023. - 252 pag.

ISBN 978-94-641-0343-4 pbk.

Prijs: 23 euro

GENT JAZZ

In 2002 kwam er in België een nieuw festival van de grond: Blue Note Festival. Het verwierf zich, ongetwijfeld mede vanwege de naam, internationaal al gauw een vaste plaats in de wereld van de jazzfestivals. Dat bleef zo, toen het in 2008 zijn naam veranderde in Gent Jazz. Het is dan ook volkomen terecht dat het zijn twintigjarig bestaan heeft willen vieren met een monumentale uitgave.

De hoofdmoot is het visuele deel: 240 foto's, grote en kleine, alle in kleur, door Bruno Bollaert, Christian Overdeput en vele anderen, volgens de 'school' van Jos L. Knaepen: veel individuele musici, knap in het vlak, conventioneel maar scherp. Een enkele foto toont ons de interactie tussen meerdere musici (pag. 224). Dat soort foto's zien we over het algemeen te weinig. Er zijn overzichten van het terrein, de diverse ruimtes voor genodigden en het publiek. Kostelijk is de momentopname van een paar, op blote voeten dansend in de regen (pag. 75). Op pag. 71 moet het onderschrift – een signeersessie – op een vergissing berusten.

Tussen de foto's door vinden we verder een dozijn slordig getekende, maar treffende cartoons van Pieter Fannes, wiens naam onterecht ontbreekt in het colofon.

Het tekstgedeelte bestaat uit een inleiding van de samensteller, die ook verantwoordelijk is voor een informatief interview met de organisator-van-het-eerste-uur, Bertrand Flamang. Verder mochten 35 medewerkers, vrijwilligers vaak, een pagina bijdragen over hun ervaringen achter de schermen. (Storend is dat restantjes daarvan soms doorlopen tot de volgende pagina, waar het beeld regeert; zie pag. 103, 151 en 189). Er zit soms een aardige anekdote tussen, zoals de smoes van een zogenoemde genodigde: 'Ik ben de vrouw van de organisator' (pag. 75), en over artiesten die hun specifieke wensen kenbaar maken – 'riders' genoemd – zoals een verwende Diana Krall, die vraagt om een of ander obscuur drankje uit de Fiji-eilanden (pag. 227). Het zijn er echter veel te veel en de meeste herinneringen [...vervolg op de volgende pagina links](#)

komen op hetzelfde neer: ik vond het fantastisch om mee te doen en die en die waren er ook. In plaats daarvan had ik liever een jaar-voor-jaar presentatie gezien van de programma's, inclusief bezettingen; dan zouden we ook de namen weten van de groepsleden die apart gefotografeerd zijn maar ongeïdentificeerd. Het overzicht van alle affiches kan dat niet goedmaken. De kwestie die op meerdere plaatsen opduikt is de programmering van andere muziekvormen. Van Keymeulen: 'Gent Jazz rekt de grenzen van de jazz al jaren op. - Was er eerst nog onderscheid tussen jazz en crossovergenres, daarna sloeg het festival zijn vleugels nog breder open en liet het er ook popartiesten onder schuilen.'

Flamang is er duidelijk over: als ondernemer voelde hij, dat hij, anders dan bijvoorbeeld bij Middelheim, zich niet alleen kon richten op de 'hard core' jazz-liefhebber. Anderen stippen de kwestie hoogstens aan of komen weer met de bekende argumenten aanzetten: jazz heeft vele vaders, bezoekers maken nu ook kennis met andere muziek, en - wat ik nog niet eerder las - popartiesten spelen graag onder de vlag van jazz: het geeft hun status! De verhoudingen in het boek zijn dan ook een projectie van de muziek: zelf zou ik slechts een kwart van de foto's onder 'jazz' willen scharen.

**Karel van Keymeulen (samenst.).
Gent jazz 2002-2022**

Gent : Snoeck, 2022.

240 pag. : ill. ; 28x25 cm

ISBN 978-94-6161-808-5 ing.

Prijs: 35 euro

[...vervolg in de rechterkolom](#)

MJ10

Voor nóg een jubileumboek moeten we in Heusden-Zolder zijn, in het vroegere mijndistrict van Belgisch Limburg. Daar resideert al meer dan tien jaar het Muze Jazz Orchestra. Het uit negen personen bestaande collectief is niet zomaar een band, ze brachten in die periode een zestal projecten ten uitvoer, waarvan er drie op de plaat terechtkwamen: 'Sweet Ccharity', 'New Horizons' en 'Times Change And So Must We', respectievelijk in 2014, 2018 en 2020. De individuele musici zullen misschien niet zo bekend zijn, maar 'of the highest caliber', aldus baritonsaxofonist Gary Smulyan, die ze goed genoeg vond om er in 2014 een samenwerking mee aan te gaan.

Het boek is in eigen beheer uitgegeven en is in feite een fotoreportage met weinig tekst en veel spontane beelden. Samen met zo'n twintig verschillende gasten zijn de musici in verschillende samenstellingen vastgelegd. Ze stralen plezier en levendigheid uit. Alleen jammer dat er door een onoverzichtelijke lay-out - met veel zwart - er geen plaats was voor een nadere identificatie van de afzonderlijke leden.

Johan Vanstraelen (samenst., fotografie en ontwerp).

MJ10 : 10 jaar Muze Jazz Orchestra in beeld

Heusden-Zolder : eigen uitgave, 2021.

[68] pag. : ill. ; 22x22 cm. - hardc.

Prijs: 25 euro + porto

www.muzejazzorchestra.com

EXTRA

In 1928 schreef Maurice Roelants De Jazz-speler ('Jazz' stond toen voor slagwerk). In de loop der tijden zijn van de novelle verschillende uitvoeringen verschenen. Voor het jaar 2022 kondigde Academia Press in Gent, tot twee keer toe, een nieuwe editie aan, bezorgd door Els Van Damme en Yves T'Sjoen, in de reeks Literatuur in Vlaanderen 1900-1950. Het ISBN stond reeds vast: 978-94-0145-913-6

Het is er nog altijd niet van gekomen. De uitgever laat desgevraagd weten dat de intentie er nog steeds is, maar dat de datum nog niet vast staat.

Jan J. Mulder

BERICHT

Nieuwe biografie van Sonny Rollins

Eind vorig jaar is een nieuwe biografie over saxofonist Sonny Rollins verschenen. De titel 'Saxophone Colossus - The Life And Music Of Sonny Rollins' dekt een lading van 784 pagina's. Auteur Aidan Levy sprak voor het boek vele uren met de inmiddels 92-jarige Rollins en mocht ook in zijn uitgebreide persoonlijke archief grasduinen. Omdat hij in het boek vooral de mens achter de musicus naar voren wilde laten komen, ondervroeg hij ook veel mensen uit de nabijheid van Rollins. In totaal nam Levy meer dan tweehonderd interviews af. Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel beschrijft Rollins' leven en muzikale loopbaan. Van zijn jeugd in Harlem, New York tot zijn huidige retraite (sinds 2012). Deel twee heeft een veel persoonlijker karakter. Rollins spreekt onder meer over zijn heroïneverslaving in de jaren vijftig, zijn politieke opvattingen en de jaren dat hij niet optrad en opnam (van 1959-1961 en 1968-1971). 'Saxophone Colossus' wordt uitgegeven door Hachette Books.

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

JAZZ OP DE PLAAT

AB BAARS/TERRIE EX/KAJA DRAKSLE
When The Hills Run Across The Fields
 Sluchaj Fundacja

Als je denkt te weten hoe een plaat gaat klinken, kom je soms heel bedrogen uit. Van rietblazer Ab Baars, gitarist Terrie Ex en pianiste Kaja Draksler hadden er al heel wat cd's in mijn speler gebivakkeerd. Bovendien speelt Baars met Draksler in haar Octet en in Fish Scale Sunrise en duetteert hij regelmatig met de snarenman van The Ex. En Draksler en Ex verrasten drie jaar geleden ook al met een duo-album ('The Swim'). Het gerenommeerde festival Konfrontationen in het Oostenrijkse Nickelsdorf boekte het drietal voor het eerst als trio, en het resultaat is verbluffend. De 39 minuten durende improvisatie laat zich in drie delen opdelen – het zijn de momenten waar Baars van instrument wisselt. In alle drie de gevallen speelt verstilling een enorme rol. De opening van het album, dat de titel 'When The Hills Run Across The Fields' meekreeg, is schuchter en haast verlegen. De tedere tenorsax van Baars klinkt als een schuw katje dat voorzichtig om aandacht vraagt. Draksler omlijst met haar sublieme toucher in subtiele pianoloopjes. Ex zorgt voor vervreemdende speldenprikken. De muziek zwelt geleidelijk aan naar een climax en bouwt met een even indrukwekkende boog weer af naar de stilte, zodat Baars zijn klarinet kan pakken. Een soortgelijk procédé ontvouwt zich, waarbij Draksler Strawinsky-achtige figuren neerzet, de snaren van piano en gitaar soms nauwelijks te onderscheiden zijn en Baars schreeuwt én fleemt met zijn klarinet. Na een nieuwe stilte komt hij met de Japanse bamboefluit shakuhachi weer betovering brengen naar een fluisterzacht einde toe.

Herman te Loo

Bezetting:

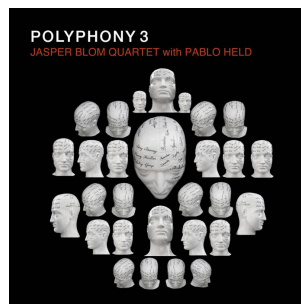
Ab Baars (tenorsax, klarinet, shakuhachi),
 Terrie Ex (gitaar),
 Kaja Draksler (piano).

Luister hier naar een fragment:

<https://bit.ly/3JyrkCJ>

Bent u op zoek naar de recensie van een bepaalde cd? Klik hier: <http://bit.ly/2eGAA92>

JASPER BLOM QUARTET & PABLO HELD
Polyphony 3
 Wirlwind Records

Album nummer drie in de reeks 'Polyphony' is een nieuw muzikaal avontuur van Jasper Blom en zijn kwartet. Een kwartet dat al een lange tijd ongewijzigd samen speelt en daarmee een hechte muzikale band met elkaar heeft opgebouwd. Er is daardoor ruimte voor gastspelers die aan onze composities een extra laag kunnen geven, aldus Jasper. Op de cd 'Polyphony 3' is de Duitse toetsenist Pablo Held aangeschoven. Op één nummer, 'Insomnia', geven Joris Roelofs en Ben van Gelder de groep nog meer 'polyphony', om binnen het muzikale jargon van de cd te blijven. Jasper Blom heeft voor 'Polyphony 3' een aantal nieuwe stukken gemaakt. Tijdens het componeren gebruikt hij soms een zeer ongebruikelijke methode. Jasper Blom legt het zelf even uit: "Het album is geïnspireerd door de post-tonale toonkloktheorie. Ik heb eigenlijk een paar toonrijen genomen die me melodisch of harmonisch inspireerden en ik heb mijn schrijven losjes op het uur van de dag gebaseerd." Dat een zo aparte manier van werken zulke aardige en ook spannende stukken kan opleveren is vast de hand van God en natuurlijk het talent van Jasper Blom en zijn muzikanten. Want we praten hier wel over de crème de la crème van de Nederlandse geïmproviseerde muziek. Voor de verschillende titels op deze cd heeft Jasper een aardige uitleg over wat hem heeft geïnspireerd of waar de titel op slaat. Daarvoor verwijs ik u om echt even zijn website te bekijken. Het was leuk geweest als deze informatie op een of andere manier aan dit album in de vorm van een hoestekst of boekje was toegevoegd. Maar helaas...; daarvoor moet u toch echt even surfen op het internet. Afgezien van dit detail biedt 'Polyphony 3' een spannend, maar ook toegankelijke uur muziek van de bovenste plank. **Sjoerd van Aelst**

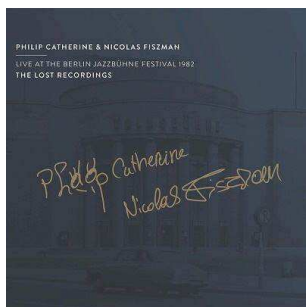
Bezetting:

Jasper Blom (tenorsax), Jesse van Ruller (gitaar),
 Frans van der Hoeven (bas), Martijn Vink (drums)
 + Pablo Held (piano, Wurlitzer),
 Joris Roelofs (basklarinet), Ben van Gelder (altsax).

Bekijk hier een video over de plaat:

<https://www.youtube.com/watch?v=pHISAFy90Sc>

PHILIP CATHERINE, NICOLAS FISZMAN
Live At The Berlin Jazzbühne Festival 1982
The Lost Recordings

De Belgische gitaristen Philip Catherine en Nicolas Fiszman waren respectievelijk 40 en 17 toen zij op een grauwe, druilerige en regenachtige middag het sobere hoofdpodium betraden van de Berlijnse Volksbühne. Op 13 juni 1982 speelde zich daar de zesde editie af van het Berlin Jazzbühne Festival, het belangrijkste jaarlijkse hedendaagse jazzfestival van de toenmalige DDR. Dezelfde dag speelden de twee jazzgitaristen hetzelfde programma in een club in West-Berlijn.

De sfeer was volgens de overlevering bij de inhoudelijk identieke concerten totaal verschillend: in Oost-Berlijn somber, in West-Berlijn vrolijk. Van de uitvoering in Oost-Berlijn werd een opname gemaakt die recentelijk is verschenen op cd. De 'verloren' analoge registratie van twee gitaren – en af en toe een basgitaar, bespeeld door Fiszman – is opgeknapt, gedigitaliseerd en geremastered. Van de bedrukte stemming in de zaal is niets te horen. Integendeel. Het publiek reageert, terecht, met enthousiast applaus.

Philip en zijn leerling Nicolas zijn uitstekend op dreef. Ze spelen op akoestische en elektrische instrumenten zeven composities van Catherine en één stuk van de Amerikaanse saxofonist Charlie Mariano, 'Crystal bells'. Er is geen sprake van een meester-pupilverhouding. De twee improviseren erop los, zich baserend op door Philip bedachte thema's en akkoordenschema's. De jonge Fiszman is een volwaardige partner. Hij heeft een technische bekwaamheid waar je u tegen zegt. Ook zijn expressie is al die van een volwassene.

Hans Invernizzi

Bezetting:

Philip Catherine (gitaar),
 Nicolas Fiszman (gitaar, basgitaar).

Beluister hier een nummer (vanaf 5.00 min):

<https://bit.ly/3ylGrZx>

ALMEIDA/VAN DONGEN
Tabula Sonorum
El Negocito

De Portugese bassist Gonçalo Almeida kennen we van groepen als Spinifex en Albatre, waarin hij van zich laat horen als een uiterst gedreven muzikant. Ook pianist Bart van Dongen is een zekere dadendrang niet te ontzeggen. Op dit live opgenomen duo-album (op het door Van Dongen gecureerde podium Paviljoen van de Ongehoorde Muziek in Eindhoven) horen we een geheel geïmproviseerde set, maar klinkt het alsof het tweetal composities speelt. Een onmiskenbare invloed daarbij is de minimal music (een titel als 'Repetitio' is veelzeggend). Van Dongen hamert repeterende figuren op zijn prepared piano. Almeida strijkt en plukt mee in de onontkoombare, obsessieve stroom muziek, die een hypnotiserende uitwerking heeft.

Herman te Loo

Bezetting:

Gonçalo Almeida (bas),
 Bart van Dongen (prepared piano).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://bit.ly/3JlUkxh>

AUDREY LAURO
Sous Un Ciel d'Écailles
El Negocito Records

Altsaxofoniste Audrey Lauro was eerder te horen in het trio Lauroshilau, waarvan ik in JF 354 het debuutalbum besprak. Voor de korte cd 'Sous un Ciel d'Écailles' dompelde de Brusselse zich onder in de wonderschone akoestiek van de Chapelle du Grand Hospice. In zeven korte stukken laat ze zich kennen als een (solo-) improvisator/componist met een goed gevoel voor spatiëring en ruimte. Ze laat stiltes vallen en bouwt de stukken behoedzaam op met korte frasen. Haar klanktaal bestaat voor een deel uit klassieke saxofoonklanken, maar ze maakt ook dankbaar gebruik van alternatieve technieken. Dat levert een album op dat epigrammatisch aan doet en zich pas na meerdere luistersessies geheel prijs geeft. **Herman te Loo**

Bezetting:

Audrey Lauro (altsax, tape recorders).

Luister hier naar tracks van het album:

<https://bit.ly/3ynZgeU>

JAZZ OP HET PODIUM

AVISHAI COHEN QUARTET

Bezetting:

Avishai Cohen (trompet),
Yonathan Avishai (piano),
Barak Mori (bas),
Ziv Ravitz (drums).

Datum en plaats:

4 maart 2023,
LantarenVenster,
Rotterdam.

Oorspronkelijk zou trompettist Avishai Cohen alleen met pianist Yonathan Avishai komen. Maar het concert was door corona verplaatst. Nu speelde hij met zijn kwartet en ook nog twee keer achter elkaar op één avond. Dat hij ondertussen een grote naam is blijkt wel: twee keer uitverkocht. Het hele concert was een uiting van pure harmonie en schoonheid. Direct al. In de eerste minuut. Waren ze al ingespeeld in het eerste concert en was het geluid al perfect afgesteld? Er zijn soms momenten tijdens een concert dat 'alles op zijn plaats valt'. Bij Cohen gold dit het hele concert. Hij was zonder baard, maar nu met hoed én heel ontspannen.

'Will I die, miss? Will I die?' opende subtiel en sensitief. Het staat ook op de cd 'Cross My Palm With Silver'. Daarna klonken de negen stukken van het laatste album: 'Naked Truth'. Cohen kondigde het aan als 'een suite die we in zijn geheel spelen en we sluiten af met een vertaald Hebreeuws gedicht'. Daarna zette hij de microfoon opzij: "See you at the other side. Close your eyes and relax...!"

Cohen is een sterspeler, net als zijn drie maten. Wat een homogeen stel! Drummer Ziv Ravitz was ultrageconcentreerd als begeleider maar als hij soleerde was hij heel relaxed. Hij had trouwens een mini-bassdrummetje. En pianist Yonathan Avishai? Hij kan alles. Hij leek subtiel op de achtergrond actief, maar ondertussen verschoof er van alles. Vier krachtige artistieke karakters dus.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Avishai Cohen. (Foto: Joke Schot)

En dan ineens: een stukje 'deconstructed' reggae. 'Departed' was een superlangzame ballad. Feilloos gedragen door het fenomenale trio. Daarop droeg de trompettist het gedicht voor van Zelda Schneurson Mishkovsky. Op het vorige North Sea Jazz Festival haalde Cohen een verfrommeld briefje uit zijn zak en las het voor. Nu deed hij het uit zijn hoofd, fier met zijn handen op zijn rug.

'Het hele concert was een uiting van pure harmonie en schoonheid. Er zijn soms momenten tijdens een concert dat 'alles op zijn plaats valt'. Bij Cohen gold dit het hele concert.'

Na afloop klonk een zucht. Hij moest even bijkomen. Blijkbaar was het nog intenser dan trompet spelen. Daarna volgde nog een interpretatie op flugelhorn van het derde deel van het pianoconcert (M. 83) van Maurice Ravel. Cohen: "Ik wou dat ik het had geschreven." Het thema ontvouwde zich langzaam maar heel zeker. Avishai Cohen speelde ook dit stuk op het North Sea Jazz festival. Het heeft daarna duidelijk aan rijkdom gewonnen. Ravel zou supertrots zijn!

Peter J. Korten

VON SCHLIPPENBACH

Bezetting:

Alexander Von Schlippenbach (piano)
+ Aki Takase (piano)

Datum en plaats:

22 februari 2023,
Brouwerij Martinus,
Groningen.

Von Schlippenbach, de grondlegger van de Europese jazz, deed Groningen aan. Een paar jaar geleden haalde ik hem met de auto op in Leer. Een uurtje in de auto met een enigszins fragiel ogende man, die in de auto verre van fragiel bleek te zijn. De man die niet alleen de geschiedenis kent, maar ook zijn eigen tekortkomingen! Stelde me 'honderden' vragen toe hij zag dat de auto vol Archie Shepp-cd's lag.

Vergeet de nostalgie. Terug naar 2023 en de Brouwerij in Groningen. Schlippenbach ziet er misschien nog fragieler uit dan toen. Maar eenmaal achter de piano, merkte je daar niets van. Hij begon met een: "I am not going to announce the pieces. Just listen!", waarna hij onmiddellijk zijn visitekaartje afleverde. Wat een schoonheid! Bach en Monk komen geïntegreerd voorbij en snelle, notenvreterige stukken passeren de revue!

De intimiteit komt na de pauze: "Aki (zijn vrouw Aki Takase; red) thinks I play too fast. So now I am going to play 'slow pieces for Aki'. En toen kon je een speld horen vallen. Iedereen was stil: het leven in de Brouwerij kwam van de piano!

Na deze ingetogen en intieme ode aan Takase, maakte de grootmeester plaats voor zijn ega, die hij als gast had meegenomen. Zij zette in hoog tempo een nummer in dat een mengsel van veel was en juist op het moment dat je denkt dat je het serieus kwijt bent, bracht Takase iedereen terug op hetzelfde punt. Want een oerwoud aan geluid werd 'gewoon' Monk's Misertiosa. Warme mysterieuze klanken. Maar het hoogtepunt was niet toen Aki Takase achter de piano ging zitten. Het échte hoogtepunt was de quatre mains die beide pianisten deden. Dat leverde ongetwijfeld de mooiste samensmelting van Bach en Monk op!

Bart Hollebrandse

Von Schlippenbach en Takase. (Foto: Willem Schwertmann)

Het hoogtepunt van de avond: Von Schlippenbach en Takase samen aan de piano. (Foto: Willem Schwertmann)

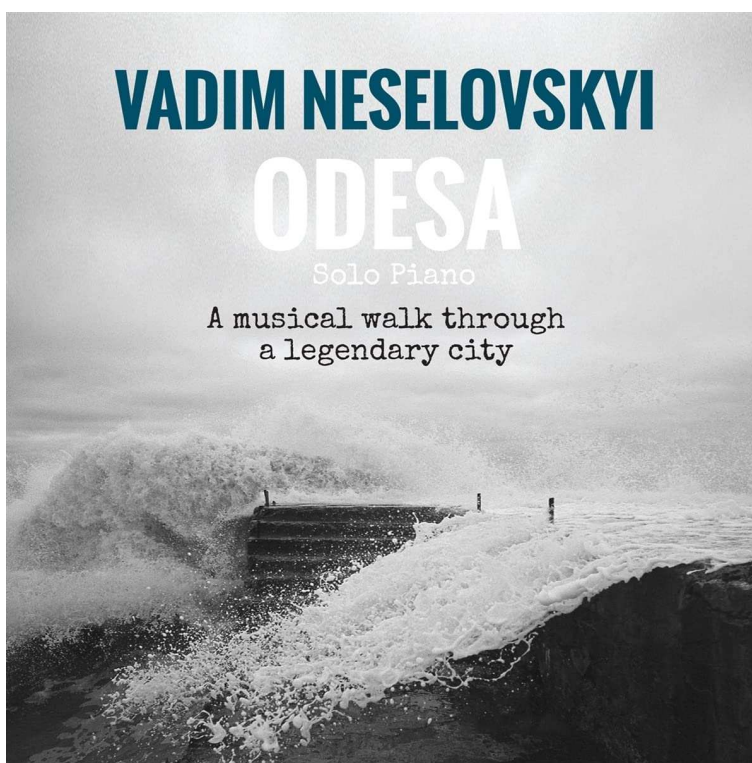
VADIM NESELOVSKYI

Bezetting:

Vadim Neselovskyi (piano).

Datum en plaats:

22 februari 2023,
LantarenVenster,
Rotterdam.

De hoes van het album 'Odesa' (uitgebracht bij Sunnyside).

"In 2019 deed mijn agent het voorstel om een album te maken met Odesa als inspiratiebron. Iedereen kent de roerige geschiedenis van mijn geboortestad en het leed dat door cineast Sergej Eisenstein werd uitgebeeld in 'Pantserkruiser Potemkin'. Voor veel mensen is de naam van de stad bekend, maar dat betekende niet dat men veel van Odesa wist. Daar is helaas verandering in gekomen nu Oekraïne non stop in het nieuws is. Onlangs werd Odesa benoemd tot Unesco Werelderfgoed. Hopelijk geeft dat wat meer bescherming", verzucht pianist Vadim Neselovskyi.

Het album 'Odesa : A Musical Walk Through A Legendary City', een ode aan zijn geboortestad aan de Zwarte Zee, verscheen in 2022. Het is een rijkgeschakeerd portret van de havenstad. Wonderkind Neselovskyi (1977) ging op zijn 15de naar het conservatorium. Daar verloor hij in korte tijd zijn onschuld en werd hij opgestuwd tot grote ambities. Deze pianist en componist vond inspiratie bij het klassieke, jazz- en popreperatoire, maar pin hem niet op een genre vast. Via het conservatorium in Odesa kwam hij in aanraking met jazzalbums die door zeelui werden verkocht in een land dat nog was ingelijfd door de Sovjetunie. Ze vormden de kiem van de passie die zijn werk domineert.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Neselovskyi kreeg mooie kansen om zijn talent te ontwikkelen. Vibrafonist Gary Burton nam hem op in zijn Generations Quintet. Saxofonist John Zorn vroeg hem om samen met pianist Craig Taborn een album te maken voor zijn Masada-project en ook gitarist Pat Metheny maakte gebruik van zijn diensten. Het Theonious Monk Institute gaf hem een studiebeurs die hem in staat stelde om zijn talent verder te ontwikkelen. Zijn soloproject 'Music for September' werd geproduceerd door mentor en pianist Fred Hersch. Ook zijn samenwerking met hoornist Arkady Shilkloper is bijzonder, hij werkt samen met symfonieorkesten en heeft een eigen trio. Projecten die prachtige albums hebben opgeleverd.

Qua opzet is 'Odesa' - volgens de Oekraïense taal genoteerd met een enkele 's' - geïnspireerd door de pianocyclus 'Schilderijen van een tentoonstelling' van Modest Moessorgski. Op 22 februari voerde Neselovskyi zijn 'Odesa Suite' solo uit in LantarenVenster. Zodra Neselovskyi begint te spelen word je gegrepen door een meeslepende vertelling en zinderende virtuositeit. Je gaat op in een verhaal dat beweegt tussen urgente dramatiek en verstilde schoonheid. De symfonische structuren zijn imposant en zo weerbarstig dat er stofwolken opstijgen uit de vleugel. Verschillende thema's zijn lieflijk of cabaretesk. Er zijn verschillende passages waarin stijlfiguren en flarden van beroemde composities in waanzinnige tempi door de muziek schieten en de luisteraar naar lucht doen happen.

'Odesa' is een zeer persoonlijk verhaal. Er zijn emoties die horen bij het rijpingsproces, de joodse identiteit en de Holocaust. Daarnaast is er de snijdende actualiteit, waarvan nog geen sprake was toen Neselovskyi begon met componeren. Zijn concert was overweldigend en ook het album 'Odesa : A Musical Walk Through A Legendary City' is indrukwekkend. Beluister de plaat, zou ik zeggen, onderga zijn miraculeuze pianospel en geniet van de vele associaties.

Roland Huguenin

OVERLEDEN

Wayne Shorter, 2 maart 2023 (89)

Een van de grootste jazzsaxofonisten, Wayne Shorter, is op 89-jarige leeftijd overleden in Los Angeles. Hij stierf 2 maart omringd door zijn familie in zijn huis in Los Angeles. Wayne Shorter werd geboren in Newark, New Jersey, in 1933, en speelde aanvankelijk klarinet. In zijn late tienerjaren stapte hij over op tenor- en sopraansaxofoon en studeerde muziek aan de universiteit (tot 1956) voordat hij twee jaar in het Amerikaanse leger doorbracht. Shorter maakte eind jaren vijftig naam als lid van Art Blakey's Jazz Messengers en speelde daarin met onder anderen trompettist Lee Morgan en pianist Bobby Timmons. Na enige tijd nam Shorter ook de muzikale leiding van de groep op zich. Zijn eerste plaat als leider 'Introducing Wayne Shorter' (ook uitgebracht als 'Blues A La Carte') nam hij eind 1959 op voor Vee Jay Records. Hij maakte die met Paul Chambers (bas), Jimmy Cobb (drums), Wynton Kelly (piano) en Lee Morgan (trompet). Van 1964 tot met 1969 is Shorter lid van Miles Davis' Second Great Quintet, samen met onder anderen pianist Herbie Hancock, bassist Ron Carter en drummer Tony Williams. Samen met toetsenist Joe Zawinul richt Shorter in 1970 de jazz-rockformatie Weather Report op, met Jaco Pastorius op bas. De funk- en R&B-grooves leverden het album 'Heavy Weather' een notering op in de Amerikaanse Elpee Top 30. Het van de elpee afkomstige nummer 'Birdland' werd een single-hit. Tegen het eind van de jaren zeventig vormde Wayne Shorter samen met Herbie Hancock en trompettist Freddie Hubbard VSOP. In de jaren tachtig verleende Wayne Shorter als sopraansaxofonist hand- en spandiensten aan de albums van artiesten als Joni Mitchell, Steely Dan, Don Henley, Carlos Santana, Helen Merrill en Herbie Hancock, met wie hij bevriend was. In 1997 speelde hij ook op het Rolling Stones-album 'Bridges To Babylon'.

Als zeventiger, rond de eeuwwisseling, manifesteerde Shorter zich als leider van een eigen kwartet met pianist Danilo Perez, bassist John Patitucci en drummer Brian Blade. Ze brachten Shorters composities 'Sanctuary', 'Footprints', 'Juju', en 'Chief Crazy Horse' andermaal voor het voetlicht, alsmede nieuw werk. De albums 'Alegria' (2003), 'Without A Net' [...vervolg in de rechterkolom](#)

Wayne Shorter tijdens het festival Gent Jazz 2017.
(Foto: Tom Beetz)

(2013) en 'Emanon' (2018) werden door de kritiek bejubeld. Wayne Shorter was tevens een gewaardeerd componist en tekende onder meer voor 'Speak No Evil', 'Infant Eyes', 'Night Dreamer' en 'Nefertiti'. In totaal ontving hij voor zijn plaatopnames twaalf Grammy Awards. De All Music Guide beschouwt zijn Blue Note-albums 'Speak No Evil' (1966), 'JuJu' (1965) en 'Adam's Apple' (1966) als zijn beste werk.

BERICHT

Esperanza Spalding huisartiest North Sea Jazz Festival

De Amerikaanse bassiste, componiste en zangeres Esperanza Spalding is dit jaar huisartiest (Artist in Residence) van het North Sea Jazz Festival. Zij treedt alle festivaldagen op met elke dag een ander project. Op vrijdag 7 juli staat ze op het podium met pianist Fred Hersch. Met haar 'Songwrights Apothecary Lab hosts a Co-Musicking Lab' project geeft ze zaterdag 8 juli drie workshops. En zondag 9 juli brengt Spalding met het New Yorkse dansgezelschap Antonio Brown Dance 'Off-Brand gOdds'. Het North Sea Jazz Festival wordt gehouden in Ahoy in Rotterdam.

VARIA

Jazz Inverdan Zaandam heeft najaarsprogramma rond

Jazz Inverdan in Zaandam heeft het programma voor het komende najaar al rond. Geopend wordt 3 september met het septet Full Sun van basklarinettist Ziv Taubenfeld (met onder meer rietblazer Michael Moore en trombonist Joost Buis). Op 1 oktober komt het vernieuwde Arifa. Saxofonist Ben van Gelder presenteert 5 november een project waarin het orgel van de Vermaning (de concertzaal van Jazz Inverdan) een hoofdrol speelt. Het jaar wordt afgesloten op 3 december met het elektrische Spoken Quartet van trompettist Gijs Levelt.

Dave Holland. (Foto: Sylvain Gripoix)

Nieuwe namen North Sea Jazz Festival 2023

De programmeurs van het North Sea Jazz Festival hebben 8 maart voor de tweede keer enkele namen uit het programma van het komende festival bekendgemaakt. Een greep hieruit:

Vrijdag 7 juli: **Dave Holland** New Quartet featuring Kris Davis, Jaleel Shaw and Nasheet Waits; Trio Da Kali & North Sea String Quartet.

Zaterdag 8 juli: Charles Tolliver Africa/Brass met Binker Golding, Alvin Queen & New Rotterdam Jazz Orchestra; Abdullah Ibrahim Trio; Brandee Younger Trio; Jeff Parker Quartet; Lakecia Benjamin; Laura Jurd; Mark Lettieri Group; Snarky Puppy; Teus Nobel Liberty Group.

Zondag 9 juli: Alessandro Fongaro's Pietre; Artemis; John McLaughlin's SHAKTI; Ndlovu Youth Choir; NOHMI; Paradox Jazz Orchestra 'Remembering The Skymasters'; Yuri Honing's Peace Orchestra.

Het festival vindt plaats in Ahoy, Rotterdam.

JAZZ IN BEELD

GIJS LEVELT SPOKEN 4

Op 4 maart speelde Gijs Levelt Spoken 4 bij jazzpodium Hot House in Leiden. Marcel Schikhof was erbij en maakte de foto's op deze pagina. Met van boven naar onder: Gijs Levelt (trompet) met drummer Joost Lijbaart en toetsenist Stefan Schmid. Niet op de foto's staat basgitarist Manuel Hugas.

Concertaankondigingen vindt u op:
<https://www.facebook.com/Jazzflits>

Nomineer een musicus voor de Boy Edgarprijs 2023

Tot en met 16 maart kunnen bij het Fonds Podiumkunsten musici genomineerd worden voor de Boy Edgarprijs 2023. De genomineerde moet meerdere jaren actief zijn binnen de Nederlandse jazz- en geïmproviseerde muziek en zich artistiek onderscheiden. De nominatie moet beknopt gemotiveerd worden en kan worden gestuurd aan boyedgarprijs@fondspodiumkunsten.nl.

De uiteindelijke keuze wordt gemaakt door een zevenkoppige jury. De Boy Edgarprijs is de belangrijkste prijs in de Nederlandse jazz- en geïmproviseerde muziek. Eerdere winnaars waren onder anderen Michiel Braam, Benjamin Herman, Misha Mengelberg, Paul van Kemnade, Tineke Postma en Pierre Courbois.

Meer info: <https://bit.ly/3EYEOVC>

Hans Keune exploiteerde in de jaren zeventig aan het Spaarne 104 in Haarlem de Jazz Corner (tot en met 1977). Er traden tal van nationale en soms ook internationale artiesten op. Zelf speelde hij elke zondag met zijn trio in de zaak. (Foto: Noord-Hollands Archief, Fotopersbureau De Boer)

Hans Keune verzorgt maandelijkse jazzmatinee in Lisse

Pianist Hans Keune verzorgt met zijn trio sinds 5 februari een maandelijkse jazzmatinee in 't Poelhuys in Lisse. Elke eerste zondag van de maand nodigt hij een aantal gasten uit om mee te spelen. De eerste keer waren dat klarinettist Bernard Berkhout en vibrafonist René ten Cate. In maart speelden vibrafonist Jacco Griekspoor en tenorsaxofonist Ger Scholman mee. Het initiatief voor de reeks komt van een aantal muzikanten uit de regio. Ze vinden dat de jazz in de Bollenstreek wel een steuntje in de rug kan gebruiken.

FESTIVALS APRIL

JAZZOUT FEST LIMBURG

Roermond, Venlo, Heerlen, Maastricht

1 tot en met 15 april 2023

(<https://jazzoutfest.com/>)

Met onder anderen: Cory Henry, GoGo Penguin en New Cool Collective.

BIGBAND FESTIVAL GOOR

Centrum, Goor

10 april 2023

(<https://bigbandfestivalgoor.nl/>)

Met meer dan tien bigbands.

JAZZ IN DE KAMER

Diverse locaties, Leiden

20 april 2023

(<https://www.jazzindekamer.nl/>)

Er zijn vijftien optredens in diverse huiskamers. De bezoeker kan uit een keus uit vijf routes maken.

TOURNAI JAZZ FESTIVAL

Centre culturel, Tournai

20 tot en met 22 april 2023

(<https://www.tournaijazz.be/>)

Met onder anderen: Greg Houben, Rêve d'éléphant Orchestra, Pianoforte: Baptiste Trotignon, Bojan Z, Eric Legnini & Pierre de Bethmann, C9, Rhoda Scott en Power Shake OrKestrash.

Brussels Jazz Orchestra centraal in nieuwe nummer van Jazz&mo'

Het Brussels Jazz Orchestra (BJO) bestaat dertig jaar en daar wordt in het nieuwe nummer van het Vlaamse jazzmagazine Jazz&mo' uitgebreid bij stilgestaan. De oprichters Frank Vaganée, Marc Godfroid en Serge Plume komen aan het woord. Met pianiste Nathalie Lories klappt de ritmesectie uit de school. Verder een bijdrage van Maria Schneider over een onvergetelijke avond met het orkest. Ook is er een tijdslijn met de hoogtepunten en een discografie van het BJO.

Meer info: <https://bit.ly/3L3yMXA>

TERUG IN DE TIJD

SEE, JACOBS EN MADNA: DE BESTE RITMESECTIE VAN 1964

Haarlemmer Han Baas was een vermaard oudestijltrompettist, onder meer als lid van The Jigs Rhythm Club en The Wanderers. Als recensent van de Nieuwe Haarlemse Courant deinsde hij echter voor moderne jazzconcerten niet terug. Baas nam in zijn verslagen geen blad voor de mond. Hij sprak zich ferm uit en dat maakt zijn stukken nog steeds interessant.

Op 6 juni 1964 begaf hij zich naar het plaatselijke concertgebouw voor een optreden van het kwartet van altsaxofonist Herman Schoonderwalt. Om het publiek wat in de stemming te brengen, waren de jazzgroep Tom Meyer en de Paul de Jongh Combo geëngageerd. Baas beluisterde ze hoofdschuddend: "Het is een even merkwaardig als hardnekkig verschijnsel dat jeugdige, minder geroutineerde jazzensembles dikwijls de voorkeur geven aan het spelen van de moeilijkste moderne stukken. Men vergeet dan dat figuren als John Coltrane, Eric Dolphy en Sonny Rollins niet als avantgardisten zijn geboren, maar aanvankelijk 'gewoon' hebben gespeeld, terwijl hun latere progressieve muziek uitsluitend bestaat bij de gratie van een fabelachtige technische vaardigheid. Wanneer nu de uiterlijke klank wordt nagebootst zonder dat er sprake is van een degelijke ondergrond, een duidelijk talent en een noodzakelijke routine, is het begrijpelijk dat er weinig reëls overblijft als rechtvaardiging voor muzikale experimenten." Beide groepen hadden niets op het concertpodium te zoeken, schrijft hij in de krant van 8 juni 1964, al wisten de solisten in Meyers formatie Baas nog wel te charmeren: "voor deze jongelui bestaan er stellig perspectieven", meent hij. Ook pianist Arnold Klos en zijn trio speelden voorafgaand aan Schoonderwalt c.s. Klos' trio was een 'voortreffelijke eenheid', maar tevens 'individueel bekwaam'. Dat gold voor drummer Harry Bos, die verdienstelijk zijn rol vervulde, maar meer nog voor bassist Fred Pronk. Hij blonk volgens Baas uit door notenkeus en timing. Leider Arnold Klos combineerde harmonie en swing met fantasie.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Vlnr: Herman Schoonderwalt, Cees See, Ruud Jacobs, Rob Madna. (Foto: Noord-Hollands Archief, Fotopersbureau De Boer)

Na de pauze verschenen Herman Schoonderwalt (altsax), Rob Madna (piano), Ruud Jacobs (bas) en Cees See (drums) op de bühne. Het optreden waarvoor de meeste bezoekers waren gekomen. Baas steekt zijn bewondering voor de vier niet onder stoelen of banken. Ze zijn voor hem onmiskenbaar het hoogtepunt van de avond: "De combinatie van de laatste twee instrumentalisten (See en Jacobs; red.) is op dit moment wellicht de meest ideale in ons land. Met Madna die al jaren op de bovenste tree van de nationale jazzpianoladder staat, zal Schoonderwalt zich nauwelijks een beter begeleidingstrio kunnen wensen. Het resultaat was navenant, al kwamen de akoestische beperkingen en enkele luidruchtige belhamels de inspiratie bepaald niet ten goede. Schoonderwalt heeft zeer veel eigens en hoewel hij duidelijk het voorbeeld volgt van de belangrijkste Amerikaanse saxofonisten, imiteert hij niet. Hoogstens doen toon en toonaanzet soms even denken aan Phil Woods, maar de structuur van zijn improvisaties munt uit door originaliteit. Madna was briljant in harmonische ondersteuning en geïmproviseerde fraseringen. Het spel van See en Jacobs liet in technisch opzicht weinig te wensen over."

"De combinatie van Cees See en Ruud Jacobs is op dit moment wellicht de meest ideale in ons land. Met Rob Madna erbij kan men zich nauwelijks een beter begeleidingstrio wensen."

Na het concert was er nog een bal met het Rob Hoeke Boogie Woogie Quartet en The Swing Occasional Combo. Of de 'luidruchtige belhamels' daar wel muziek van hun gading vonden, vertelt Han Baas niet...

Hans van Eeden

Herman Schoonderwalt en drummer Cees See. (Foto: Noord-Hollands Archief, Fotopersbureau De Boer)

DISCOGRAFISCHE NOTITIES

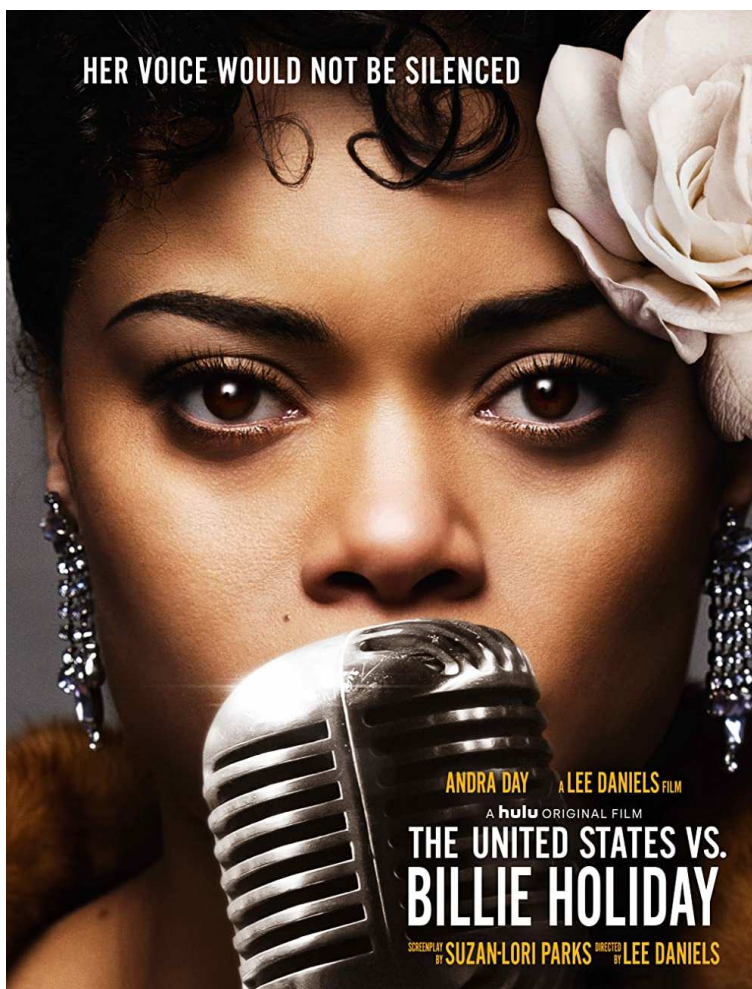
STRANGE FRUIT THE US VS. BILLIE HOLIDAY

In mijn bijdrage over Elmo Hope (Jazzflits 393, 27 februari 2023, pagina 25) stond een alinea waarin ik inging op de vraag waarom zoveel zwarte jazzmusici gearresteerd, vervolgd en opgesloten werden. Ik noteerde dat hoge politici niet wilden dat zangeres Billie Holiday nog haar nummer 'Strange fruit' zong, hoewel het een aanklacht tegen lynchpartijen was. In dat verband verwees ik naar de film 'The United States vs. Billie Holiday' van regisseur Lee Daniels uit 2021.

Over deze film publiceerde het Amerikaanse blad Jazztimes een vernietigend verhaal over talrijke historische onjuistheden over Billie Holiday en haar 'Strange fruit'. U kunt het op de Jazztimes-website lezen: <https://bit.ly/3yrHV15>. Volgens jazzpianist en historicus Lewis Porter is het verhaal onwaar dat de Amerikaanse regering een samenzwering onderhield 'to suppress the landmark song 'Strange fruit'.'

Feit is dat in 1940 de New Yorkse wetgevers de song niet graag hoorden. Van een uitdrukkelijk verbod is geen bewijs gevonden, noch op papier in allerlei archieven, noch in interviews met Billie Holiday of met muzikanten die haar goed gekend hebben. Zelfs Harry Anslinger verwijst in zijn boeken 'The Murderers' (1961) en 'The Protectors' (1964) geen enkele keer naar het mogelijk zangverbod van 'Strange fruit' en Billie Holiday. Zelfs al zou de politie of FBI de vertolking verboden hebben, wat zou de aanklacht geweest zijn? Een lied over de horror van het lynchen was toch niet staatsgevaarlijk. De Truman-administratie van 1947 verbood het lynchen al.

Ik noteer maar één van de vele te vermijden slordigheden in de film: er is een filmflits te zien over Billie Holiday op 27 mei 1947 in/aan het Earle Theater in Philadelphia, zij was daar niet. Die dag verscheen Billie voor de rechter en is op 28 mei ingeschreven in het Federal Reformatory for Women in Alderson, West Virginia. Ze trad wel op in dat theater van 12 tot 16 mei 1947 in een programma met Louis Armstrong and his Big Band, waarbij ook Velma Middleton. [...vervolg in de rechterkolom](#)

De denkbeeldige samenzwering is gebaseerd op enkele pagina's uit 'Chasing the Dream: The First and Last Days of the War on Drugs', Johann Hari's boek uit 2015. Hari had verslaafd in zijn eigen familie en bestudeerde drie jaar lang oorzaken en gevolgen van drugsgebruik.

Hij doet een beroep op enkele boeken over Billie Holiday: een biografie door John White uit 1987 en op 'Wishing On the Moon' uit 1994 van Donald Clarke. Blijkbaar is hij onbekend met het degelijke boek van Stuart Nicholson uit 1997.

De historische doodoener is te vinden in 'With Billie' van Julia Blackburn, 2005. Hari's voetnoten verwijzen naar Julia Blackburn, ze geeft toe een Billie Holiday-fan te zijn, geen jazzhistoricus.

In haar boek stond dat 'Strange fruit' de reden was dat het Federal Bureau of Narcotics en het FBI Billie op de hielen zaten, haar verbod dat lied te zingen in het Earle theater, en dat ze daags nadien werd aangehouden. Julia Blackburn interpreteerde foutief 'they made me stop': misschien had het management of het publiek aangedrongen op een stop. Sommigen waren misschien geschokt omdat de song buiten de gangbare standaardnormen viel. Hoewel Billie onder dak zat bij Columbia Records wilden zij 'Strange fruit' niet opnemen, dat zal ook wel een reden hebben gehad. Columbia liet het over aan Commodore Records.

Billie Holiday heeft in geen enkel interview laten blijken dat de overheid haar verbod haar songs te laten zingen. Hari gebruikte Blackburn als enige bron van waarheid. [...vervolg op de volgende pagina links](#)

Dé passage in Hari's boek die de waarheid geweld aandoet in Daniels film: 'Lady Day was ordered by the authorities to stop singing this song. She refused. Haar problemen met Anslingers Federal Bureau of Narcotics begonnen de volgende dag'. Maar: Billie Holiday zat niet in zijn dossier voor 'Strange fruit', absoluut niet, maar wel voor overtreding van de drugswetten.

Billie Holiday eind jaren veertig.
(Foto: William P. Gottlieb)

Anslinger had niet alleen zwarte musici in het vizier, ook drummer Gene Krupa moest op zijn kantoor komen in 1943. Het boek 'Strange Fruit: Billie Holiday and the Biography of a Song' van David Margolick, 2001, leert ons dat het nummer voor het eerst werd gezongen in Café Society als eerste grote song inzake burgerrechten. De song was nooit officieel verboden, het stond vanaf 1949 zelfs contractueel vast dat Billie die song mocht zingen als zij dat maar wilde. Zo komen we tot donderdag 20 april 1939, de opnamesessie voor Milt Gablers Commodore label in New York City. Billie werd begeleid door de Café Society Band onder leiding van trompettist Frank Newton, twee 'takes' van 'Strange fruit' werden opgenomen.

Abel Meeropol (1903-1986), een blanke Jood uit de Bronx was samen met zijn vrouw vocaliste Laura Duncan componist van 'Strange fruit', oorspronkelijk een gedicht 'Bitter fruit', in januari 1937 gepubliceerd in New York Teacher. Later is de tekst voorgesteld aan Billie Holiday. Meeropol was actief in de communistische partij, en trok zo de aandacht van het FBI in 1941.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Meeropol schreef ook 'Apples, peaches and cherries', de Franse versie als 'Scoubidou' was in 1959 een hit van Sacha Distel. Peggy Lee had er met haar Engelse versie een hit mee in 1953.

In 1999 noemde Time 'Strange fruit' de song van de eeuw. 1961, Carmen McRae zingt het op 'Lover Man', Columbia.

Mal Waldron vertolkt er een pianosoloversie van in Baarn op 5 februari 1972. Gene Ammons speelt op 30 oktober 1972 een instrumentale versie.

November 1987: 'Abbey Lincoln Sings Billie', met Harold Vick, Enja. Op 12 juli 1991 vertolkt Lester Bowie's Brass Fantasy een versie tijdens het North Sea Jazz Festival. In januari 2003: Trijntje Oosterhuis op haar plaat 'Strange Fruit', Blue Note. Luister ook naar de gezongen versie en tekst van Freek de Jonge, 'Wonderlijk fruit', op zijn album 'Koffers', 'covers', 2017.

Tot slot nog dit. Voor elke jazzfilm is enige historische kritiek nodig, soms is de film geromantiseerd als het de producer gemakkelijk uitkomt. Sommige films zijn met veel fictie historisch onjuist herschreven. Ideaal ware dat de jazzfan nu tijd vrijmaakt om zelf de film uit de titel eens te bekijken.

Erik Carrette

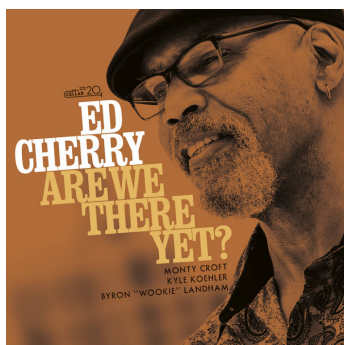
PS

Over Billie Holiday (echte naam Eleanora Fagan/Eleanora Harris) zijn tal van boeken verschenen. Hieronder titels die ik zelf bezit:

- 1960, Ma Vie par Billie Holiday, = Lady Sings The Blues, William Dufty, 269 pag, FR
- 1968, Het Leven van Billie Holiday, = Lady Sings The Blues, 192 pag, NL
- 1975, Billie's Blues, The True Story of the Immortal Billie Holiday, John Chilton, 264 pag, EN
- 1977, Billie en de president, Over Jazz, Verhalen uit de tijd van de jazz, Martin Schouten, 256 pag, NL (over veel méér dan Billie ...)
- 1979, Born To Sing, A Discography of Billie Holiday, Jack Millar, 150 pag, EN
- 1980, Don't Explain, A Song of Billie Holiday, Alexis de Veaux, 151 pag, EN
- 1984, Billie Holiday, = Lady Sings The Blues, 151 pag, FR
- 1986, L'Âme de Billie Holiday, Marc-Edouard Nabe, 250 p, FR
- 1986, Billie Holiday, Burnett James, FR
- 1987, Billie's Blues, John Chilton, heruitgave van Chilton, 1975, 264 pag, EN
- 1987, Billie Holiday, John White, 144 pag, EN
- 1987, Het Leven van Billie Holiday, = Lady Sings The Blues, 292 pag, NL
- 1989, Billie's Blues, John Chilton, Amerikaanse Heruitgave, 264 pag, EN
- 1993, Billie Holiday, Lutgard Mutsaers, 93 pag, NL
- 1994, Wishing On The Moon, Donald Clarke, 468 pag, EN
- 1995, Billie Holiday, Stuart Nicholson, 311 pag, EN
- 1996, Lady Day's Diary, The Life of Billie Holiday 1937-1959, Ken Vail, 208 pag, EN (mijn favoriete boek, met veel reproducties uit kranten)
- 1997, The Billie Holiday Companion, Seven Decades of Commentary, Leslie Gourse, 211 pag, EN
- 2000, Billie Holiday, Luc Delannoy, 100 pag, FR
- 2005, With Billie, A New Look At The Unforgettable Lady Day, Julia Blackburn, 354 pag, EN
- 2015, Billie Holiday, The Musician and the Myth, John Szwed, 230 pag, EN

JAZZWEEK TOP DRIE

6 maart 2023

1 Ed Cherry

Are We There Yet?
(Cellar Music Group)

2 Lakecia Benjamin

Phoenix
(Whirlwind Recordings)

3 Samara Joy

Linger Awhile
(Verve)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzperiodiek voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Correctie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Sjoerd van Aelst, Tom Beetz, Ruud Bergamin, Erik Carrette, Bart Hollebrandse, Roland Huguenin, Eric Ineke, Hans Invernizzi, Serge Julien, Peter J. Kortzen, Jaap Lampe, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Bart Noorman, Gijs Ornée, Lo Reizevoort en Jeroen de Valk. **Fotografie:** Tom Beetz, Joke Schot. **Logo:** Het **JAZZFLITS**-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZFLITS** behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

EUROPE JAZZ MEDIA CHART

1 maart 2023

Nuno Catarino, jazz.pt (Portugal)

EVAN PARKER X-JAZZ ENSEMBLE

A Schist Story (JACC Records)

Dick Hovenga, Written in Music (Netherlands)

BANDLER CHING

Coaxial (sdband)

Peter Slavid, LondonJazz News (UK)

PAUL TOWNDROW

Outwith The Circle (Keywork Records)

Patrik Sandberg, Jazz (Sweden)

Axel Stinshoff, Jazz thing (Germany)

BOBO STENSON TRIO

Sphere (ECM)

Cim Meyer, Jazz Special (Denmark)

ARGÜELLES - LAGINHA - NORBAKKEN

Atlânico (Edition)

Lars Mossefinn, Dag og tid (Norway)

TORGRIM SOLLID

Meson (Roselyd)

Matthieu Jouan, Citizenjazz.com (France)

ORD

Hemligheter pa vägen (Havtorn Records)

Luca Vitali, Giornale della Musica (Italy)

THE NECKS

Travel (Northern Spy Records)

Yves Tassin, JazzMania (Belgium)

LIONEL BEUVENS

49 Steps To Heaven (Hypnote Records)

Jos Demol, Jazzhalo.be (Belgium)

PAOLO SORGE

Mirroring (Blue Mama Records)

Christof Thurnherr, Jazz'n'More (Switzerland)

ASTROTURF NOISE

Blazing/Freezing (577 Records)

Kaspars Zavilejskis, Jazzin.lv (Latvia)

MĀRIS BRIEŽKALNS QUINTET

Latgalian Evergreens (MMC Ieraksti)

Jacek Brun, Jazz-fun.de (Germany)

JOHANNES ENDERS

Sweet Freedom - A Tribute To Sonny Rollins (Enja Records)

Madli-Liis Parts, Muusika (Estonia)

KARMEN RÕIVASSEPP AND AARHUS JAZZ ORCHESTRA

Ambivalence (Jaeger Community Music)

Paweł Brodowski, Jazz Forum (Poland)

KINVA

Kinva (Eigen Beheer)

Mike Flynn, Jazzwise (UK)

NORA KAMM

One (Duya Music)

Krzysztof Komorek, Donos kulturalny (Poland)

IZUMI KIMURA, ARTUR MAJEWSKI, BARRY GUY, RAMON LOPEZ

Kind Of Shadow (Fundacja Słuchaj)

Jan Granlie, Salt-peanuts.eu (Pan-Scandinavian)

TORE T SANDBAKKEN

Imperfect Solitude (Jazzland)

Christine Stephan, JAZZTHETIK (Germany)

ALEXANDRA LEHMLER, FRANCK TORTILLER

Aerial (mco)

Viktor Bensusan, Jazzdergisi.com (Turkey)

CHRIS POTTER

Got The Keys To The Kingdom (Edition)

De Europe Jazz Media Chart geeft een overzicht van de favoriete albums van een reeks Europese recensenten en wordt maandelijks samengesteld door de Europe Jazz Media Group.